

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 7 maart 2024
(OR. en)

7451/24

**Interinstitutioneel dossier:
2024/0052(NLE)**

**AELE 17
EEE 11
ISL 10
N 18
FL 12
PECHE 99**

VOORSTEL

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	4 maart 2024
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2024) 97 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst tussen de Europese Unie, IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen betreffende een financieel mechanisme van de EER voor de periode mei 2021 – april 2028, de Overeenkomst tussen het Koninkrijk Noorwegen en de Europese Unie betreffende een financieel mechanisme van Noorwegen voor de periode mei 2021 – april 2028, het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen en het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en IJsland

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2024) 97 final.

Bijlage: COM(2024) 97 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 4.3.2024
COM(2024) 97 final

2024/0052 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst tussen de Europese Unie, IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen betreffende een financieel mechanisme van de EER voor de periode mei 2021 – april 2028, de Overeenkomst tussen het Koninkrijk Noorwegen en de Europese Unie betreffende een financieel mechanisme van Noorwegen voor de periode mei 2021 – april 2028, het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen en het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en IJsland

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

Krachtens de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (hierna “de EER-overeenkomst” genoemd) kunnen IJsland, Liechtenstein en Noorwegen (hierna “de EER-EVA-staten” genoemd) ten volle deelnemen aan de interne markt. In samenhang hiermee hebben deze drie landen sinds de inwerkingtreding van de EER-overeenkomst in 1994 ook bijgedragen tot de vermindering van economische en sociale ongelijkheden in de Europese Economische Ruimte op grond van artikel 115 van de Overeenkomst. Daarnaast heeft Noorwegen bijgedragen via een afzonderlijk Noors financieel mechanisme. De meest recente financiële mechanismen zijn op 30 april 2021 verstreken¹.

Aangezien het nog steeds noodzakelijk is om de economische en sociale ongelijkheden binnen de Europese Economische Ruimte te verminderen, heeft de Raad de Commissie op 20 mei 2021 gemachtigd om onderhandelingen te openen met IJsland, Liechtenstein en Noorwegen over de toekomstige financiële bijdragen van de EER-EVA-staten ter verbetering van de economische en sociale cohesie in de Europese Economische Ruimte². De formele onderhandelingen werden geopend op 16 juni 2022. Gelijktijdig, maar volledig losstaand van de onderhandelingen over de financiële mechanismen werd een aanvang gemaakt met de herziening van de protocollen met betrekking tot de handel in vis tussen respectievelijk de EU en IJsland en de EU en Noorwegen op basis van de herzieningsclausule van de aanvullende protocollen bij de vrijhandelsovereenkomsten met IJsland en Noorwegen³.

Deze onderhandelingen werden door de onderhandelaars afgerond met de parafering van volgende documenten op 30 november 2023:

- de Overeenkomst tussen de Europese Unie, IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen betreffende een financieel mechanisme van de EER voor de periode mei 2021 – april 2028;
- de Overeenkomst tussen het Koninkrijk Noorwegen en de Europese Unie betreffende een financieel mechanisme van Noorwegen voor de periode mei 2021 – april 2028;
- het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen; en
- het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en IJsland.

Het bijgaande voorstel heeft betrekking op de sluiting van de overeenkomst inzake een financieel mechanisme van de EER, de overeenkomst met Noorwegen, het Noorwegenprotocol en het IJslandprotocol.

De overeenkomst inzake een financieel mechanisme van de EER en de overeenkomst met Noorwegen voorzien samen in een financiële bijdrage van de EER-EVA-staten aan de economische en sociale cohesie in de EER ten belope van 3,268 miljard euro voor de periode mei 2021 – april 2028. Het resultaat weerspiegelt de onderhandelingsrichtsnoeren van de Raad, waarin werd verzocht om a) een verhoging van de financiële bijdragen van de EER-EVA-staten; b) de toepassing van de verdeelsleutel van het Cohesiefonds van de EU; c) de afstemming van de looptijd van de nieuwe financieringsmechanismen met de EU-cohesiebeleidsinstrumenten (2021-2027); d) de opname van groene doelstellingen in de ondersteunde prioriteiten; en e) efficiëntere uitvoeringsprocessen voor de toekomstige mechanismen.

¹ PB L 141 van 28.5.2016, blz. 3 en 11.

² Document 8365/21 ADD 1 van de Raad.

³ PB L 141 van 28.5.2016, blz. 18 en 22.

Tegelijkertijd zijn ook de bilaterale handelsprotocollen voor vis met IJsland en Noorwegen herzien. Er worden nieuwe concessies verleend voor de periode mei 2021 – april 2028. De concessies zijn gebaseerd op de vorige protocollen voor de periode 2014-2021 en staan in verhouding tot het bedrag van de financiële bijdragen. Er wordt flexibiliteit geboden met betrekking tot de overdracht van onbenutte quota aan het einde van de periode. Noorwegen zal ook de doorvoerregeling voor EU-vaartuigen die vangsten in Noorwegen aanlanden, vernieuwen.

De overeenkomsten en protocollen zullen met ingang van de in de desbetreffende artikelen vastgestelde data voorlopig worden toegepast, in afwachting van de voltooiing van de procedures voor hun ratificatie of sluiting en inwerkingtreding.

De Commissie acht de resultaten van de onderhandelingen bevredigend en stelt de Raad derhalve voor, nadat de goedkeuring van het Europees Parlement is verkregen, het bijgevoegde besluit betreffende de sluiting van het financieel mechanisme van de EER, de overeenkomst met Noorwegen, het Noorwegenprotocol en het IJslandprotocol vast te stellen.

Zoals gebruikelijk is bij de wijziging van specifieke elementen van bestaande internationale overeenkomsten, wordt voorgesteld de desbetreffende artikelen van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te gebruiken als rechtsgrondslag voor de ontwerpbesluiten, namelijk artikel 175, derde alinea, VWEU voor de overeenkomsten betreffende de financiële bijdragen aan de economische en sociale cohesie, en artikel 207, VWEU voor de protocollen inzake de handel in vis. Voorts wordt artikel 218, lid 6, punt a), VWEU genoemd als de rechtsgrondslag voor de sluiting van deze overeenkomsten.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst tussen de Europese Unie, IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen betreffende een financieel mechanisme van de EER voor de periode mei 2021 – april 2028, de Overeenkomst tussen het Koninkrijk Noorwegen en de Europese Unie betreffende een financieel mechanisme van Noorwegen voor de periode mei 2021 – april 2028, het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen en het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en IJsland

(Voor de EER relevante tekst)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 175, derde alinea, en artikel 207, in samenhang met artikel 218, lid 6, punt a),

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien de goedkeuring van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het blijft noodzakelijk de economische en sociale verschillen binnen de Europese Economische Ruimte te verminderen, en derhalve dient een nieuw mechanisme voor de financiële bijdragen van de EER-EVA-staten en een nieuw financieel mechanisme van Noorwegen te worden ingesteld.
- (2) Op 20 mei 2021 heeft de Raad de Commissie gemachtigd onderhandelingen te openen met IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen over een overeenkomst inzake de toekomstige financiële bijdragen van de EER-EVA-staten aan de economische en sociale cohesie in de Europese Economische Ruimte.
- (3) Het financieel mechanisme van de EER (mei 2021 – april 2028) en het financieel mechanisme van Noorwegen (mei 2021 – april 2028) zullen bijdragen tot het verkleinen van de economische en sociale verschillen in de Europese Economische Ruimte en tot de versterking van de betrekkingen tussen de EER-EVA-staten en de begunstigde staten.
- (4) De bijzondere bepalingen inzake de invoer in de EU van bepaalde vis en visserijproducten van oorsprong uit IJsland en Noorwegen, die zijn opgenomen in de aanvullende protocollen bij hun respectieve vrijhandelsovereenkomsten met de Europese Economische Gemeenschap, zijn op 30 april 2021 verstreken en werden overeenkomstig artikel 1 van die protocollen herzien.
- (5) De Overeenkomst tussen de Europese Unie, IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen betreffende een financieel mechanisme van de EER voor

de periode mei 2021 – april 2028, de Overeenkomst tussen het Koninkrijk Noorwegen en de Europese Unie betreffende een financieel mechanisme van Noorwegen voor de periode mei 2021 – april 2028, het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen en het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en IJsland zijn op (...) in Brussel ondertekend. De desbetreffende overeenkomsten en protocollen moeten namens de Europese Unie worden goedgekeurd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Overeenkomst tussen de Europese Unie, IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen betreffende een financieel mechanisme van de EER voor de periode mei 2021 – april 2028, de Overeenkomst tussen het Koninkrijk Noorwegen en de Europese Unie betreffende een financieel mechanisme van Noorwegen voor de periode mei 2021 – april 2028, het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen en het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en IJsland worden hierbij namens de Europese Unie goedgekeurd.

De tekst van de overeenkomsten en de protocollen is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

De voorzitter van de Raad wijst de persoon aan die bevoegd is om namens de Europese Unie over te gaan tot neerlegging van de akten van goedkeuring, als bedoeld in artikel 3 van de Overeenkomst tussen de Europese Unie, IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen betreffende een financieel mechanisme van de EER voor de periode mei 2021 – april 2028, artikel 11 van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk Noorwegen en de Europese Unie betreffende een financieel mechanisme van Noorwegen voor de periode mei 2021 – april 2028, artikel 5 van het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen en artikel 4 van het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en IJsland, waarmee de instemming van de Europese Unie om door de overeenkomsten en protocollen gebonden te zijn tot uiting wordt gebracht.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op⁴.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*

⁴ De datum van inwerkingtreding van de overeenkomst zal door het secretariaat-generaal van de Raad worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.